

YESOD MORA-BÖLÜM 11

TANRISAL İSMİN SIRRI

1. İbrani Alfabeti

Tanrı'nın görkemli İsmi'nin sırrını ele almadan önce, İbrani alfabesindeki harflerin bazı anlamlarını zikretmeden bunu tartışmam mümkün değildir.

İnsanların telaffuz ettiği bütün harfler, aşağıdaki beş **ses üretim bölgesinden** birinden doğar: birincisi boğaz, ikincisi damak, üçüncüsü dil, dördüncüsü **diş hattı (ağız önü)**, beşincisi dudaklardır.

Boğazdan **ayin, het, heh** ve **alef** çıkar.

Damak **gimel, yod, kaf** ve **kofu** üretir.

Dil **dalet, tet, lamed, nun** ve **tavı** üretir.

Diş hattında boğumlanan harfler **zayin, samekh, shin, resh** ve **tsadidir**.

Dudaklar ise **bet, vav, mem** ve **pehi** üretir.

İbrani alfabesi yirmi iki harften oluşur. Bu harflerden beşi iki biçime sahiptir [**mem, nun, tsadi, peh** ve **kaf**]. Bunlardan dördü — **nun, kaf, peh** ve **tsadi** — kelimenin sonunda geldiklerinde, tabanlarındaki yatay çizgi yerine dikey olarak uzatılmış bir çizgi alır; bu, kelimenin sona erdiğini belirtir. Bunlardan biri olan **mem**, kelime sonunda geldiğinde kapalı biçimdedir.

2. Kök Harf Olarak Kullanılanlar ile Hem Önek Hem Sonek Olarak Kullanılan Harfler

İbrani alfabesinin yarısı [**gimel, dalet, zayin, het, tet, samekh, ayin, peh, tsadi, kof** ve **resh**] yalnızca kök harf olarak kullanılır. Bunlar hiçbir zaman düşmez. Önek ya da sonek olarak da kullanılmazlar. Bununla birlikte iki katına çıkarılabilirler; **yerakrak** (“yeşilimsi”), **adamdam** (“kızılımsı”) (Vayikra 13:49) ve **sheharhoret** (“esmerimsi”) (Şir HaŞirim 1:6) kelimelerinde olduğu gibi.

İkinci ve üçüncü kök harfler iki katına çıkarıldığında küçültme anlamı oluşur [dolayısıyla **adamdam**, “daha kırmızı” değil “kızılımsı” demektir]. Buna karşılık, birinci ve ikinci kök harfler iki katına çıkarıldığında üstünlük derecesi [İbranice **le-yitron**] oluşur. **yofyafita** (“daha güzel”) (Tehillim 45:3) ve **tisagegi** (“büyüttün, çoğalttın”) (Yeşayahu 17:11) ile karşılaştır.

Alfabenin diğer yarısı [**alef, bet, heh, vav, yod, kaf, lamed, mem, nun, shin, tav**], kimi zaman kök harf, kimi zaman da önek ve sonek olarak kullanılan harflerden oluşur. **Av hamon** — ya da **ot mevin haskel** — bunların hatırlatma işaretleridir. Önek ve sonek olarak, kolay telaffuz edilen harflerin seçilmesi yerindedir; zira bu harfler sıkça seslendirilir.

3. Sonek ve Önek Olarak Kullanılan Harfler

Gırtlaksı harfler, en içten ve en geriden boğumlanan harflerdir. Bunlar **ayin** ile başlar; ardından **het** gelir. Bu iki harfin telaffuzu zordur. Bu nedenle, sünnetsizlerin kullandığı alfabelerde bulunmazlar [yani Hristiyanların alfabesinde yoktur; ancak Araplar tarafından telaffuz edilirler]. Aynı şekilde, çocukluğunda bu harfleri doğal biçimde telaffuz etmemiş olan biri, yetişkinliğinde onları çıkaramaz. Bu sebeple İbraniler, gırtlaksı harfler arasından yalnızca **alef** ve **hehi** önek ve sonek olarak kullanmak üzere seçmişlerdir. Böylece gırtlaksı harflerin yarısı kök harf, yarısı ise önek ve sonek olarak hizmet eder.

İbraniler, damaksı harflerden ilk ikisini, yani **yod** ve **kafi**, bu ayırım için seçmişlerdir; çünkü damak boğaza yakındır ve **yod** ile **kaf**, kök harf, önek ve sonek olarak kullanılan **alef** ve **hehe** yakındır.

İbraniler, dil harflerinin yaklaşık yarısını — iki harfi, **nun** ve **tavi** — önek ve sonek olarak kullanmak üzere seçmişlerdir. Dil harfleri beştir [**dalet**, **tet**, **lamed**, **nun** ve **tav**]. Bu nedenle ek bir dil harfi olan **lamed** de önek olarak ayrılmıştır. **Lamed**, telaffuzu kolay olduğu için seçilmiştir. **Lamed**, alfabenin ortasına yerleştirilmiştir; çünkü dil, ses çıkaran diğer organların ortasında bulunur [arkada boğaz, önde dudaklar ve diş hattı arasında]. **Lamed**, diğer harflerin üzerine yerleştirilmiştir; çünkü **lamed** telaffuz edilirken dil yükselir. Ona **lamed** adı verilmiştir; bu ad, **limmud** (“öğrenme”) kelimesiyle aynı kökten gelir; çünkü onun temel işlevi [bir edat olarak] bir şeyin neden meydana geldiğini açıklamaktır. İşte bu, **lamedin** önemli sırrıdır. Bu nedenle **imri li** (“benim hakkımda söyle”) ifadesini okuruz (Bereşit 20:13). Bunun pek çok benzeri vardır.

Diş hattında boğumlanan harflerden dördü — **zayin**, **samekh**, **resh** ve **tsadi** — kök harf olarak ayrılmıştır; geriye yalnızca [bu gruptan kalan harf olan] **shin**, önek olarak hizmet etmek üzere bırakılmıştır. Bu gruptan yalnızca tek bir harfin önek olarak seçilmesinin nedeni, bu seslerin tek başına veya birbirleriyle birleşik hâlde telaffuzunun son derece zor olmasıdır. Nitekim **shin**’in de önek olarak çok sınırlı biçimde kullanıldığına dikkat edilmelidir. **Shin**, **asher** (“ki”) kelimesinin yerini alır; **she-kakhah lo** (“böyle olduğu için”) (Tehillim 144:15), **sha-lamah ehayeh** (“neden ben olayım ki”) (Şir HaŞirim 1:7) ve “çünkü o da ettendir” ifadesindeki **be-sha-gam** (Bereşit 6:3) örneklerinde olduğu gibi.

Zayin, **tsadi** ve **samekh**, ıslık benzeri bir ses üretir ve telaffuzları son derece zordur; bu nedenle önek veya sonek olarak seçilmemişlerdir. Aynı durum **resh** için de geçerlidir. Küçük çocukların, olgunlaşmadan ve beyin bağları güçlenmeden önce bu harfi telaffuz edememeleri bunun açık göstergesidir. İşte bu sebeple [yani ağız önünde boğumlanan bu harflerin telaffuz zorluğu nedeniyle] İbraniler, önek ve sonek olarak hizmet etmesi için iki yerine üç dudaksı harfi — **bet**, **vav** ve **mem** — ayırmayı gerekli görmüşlerdir; dudaksı harflerden **peh** ise [yalnızca] kök harf olarak hizmet eder.

4. İbrani Alfabesinin Dizilişinin Gerekçesi

Alef, alfabedeki ilk harf olarak yerleştirilmiştir; çünkü telaffuzu en kolay gırtlaksı harftir ve **heh'e göre daha hafif bir boğumlanmaya sahiptir**. [Boğazdan en uzak ses üretim bölgesinde oluşturulan] bir dudaksı harf — yani **bet** — **alef**'in yanına yerleştirilmiştir. Aynı şekilde **vav** (bir dudaksı harf), **heh**'i (bir gırtlaksı harfi); **peh** (bir dudaksı harf) ise **ayin**'i (bir gırtlaksı harfi) izler.

Alef ve **bet** önek olarak hizmet eder. Onları izleyen **gimel** ve **dalet**, bunlarla karşılık oluşturur; zira **gimel** damakta, **dalet** ise dil ucunda boğumlanan ve **yalnızca kök harf** olarak kullanılan harflerdir.

Bundan sonra hem önek hem sonek olarak hizmet eden **heh** ve **vav** gelir. Ardından gelen **zayin** ve **het** ise yalnızca kök harf olarak kullanılır. Sonraki harf olan **tet**, bazı **hitpa'el** yapılarında **tav** ile yer değiştirdiği için, **önek–sonek işlevine yakın** bir konumda değerlendirilir.

Tet'ten sonra **yod**, **kaf**, **lamed**, **mem** ve **nun** gelir; böylece burada **hem önek hem sonek olarak kullanılan altı harf** bulunur. Bunları, **samekh**, **ayin**, **peh**, **tsadi**, **kof** ve **resh** olmak üzere **altı kök harf** izler.

Alef, alfabedeki ilk harf olduğu için önek olarak hizmet eder; ancak sonek olarak kullanılmaz. [Alfabenin son harfi olan] **tav** ise hem önek hem sonek olarak hizmet eder. **Tav**, dişil işaret olarak kullanılır; çünkü yazılı biçimi [ses değeri değil] **heh**'e benzer.

Sessiz **heh**, üçüncü tekil geçmiş zamanda veya tamlayan yapısında **tav**'a dönüştüğünde, **tav** dişil anlamı belirtir. Bu nedenle **hokhmah** (“bilgelik”), “yürek bilgeliği” ifadesinde **hokhmat** biçimine dönüşür (Şemot 35:35). Benzer biçimde, **asah** fiilindeki sessiz **heh** (ayin–sin–heh kökü; “yaptı”), **asetah** (“o yaptı”) biçiminde **tav**'a dönüşür. Aynı durum **banetah** (“o inşa etti”, bet–nun–heh) ve **kanetah** (“o satın aldı”, kof–nun–heh) örneklerinde de görülür.

Ayrıca, “Bu cariyeyi kov” ifadesindeki **amah** (“cariye”, alef–mem–heh) kelimesindeki **heh**'in, “iki cariyeye” ifadesindeki **amahot** biçiminde seslendirilmesi de dikkat çekicidir (Bereşit 31:33). **Tav** — “işaret” anlamına gelir — **heh**'e bir çizgi [yani bir işaret] eklenerek oluşturulduğu için bu adla anılır; bu işaret (**tav**), **heh**'i **tav**'a dönüştürür.

5. Ünlü Harfler

Şimdi ünlü harfler hakkında konuşacağım: **alef**, **heh**, **vav** ve **yod**. Bu harfler, Tanrısal İsmi saygıdeğer yapısının temelini oluşturur.

Alef, birinci tekil şahıs için hem eril hem dişil önek olmaya uygundur. **Heh**, bir ismin sonunda geldiğinde — ister sessiz ister noktalı olsun [İbr. **mappik**; mappikli **heh** seslendirilir] — dişili belirtir. Bir kelimenin sonunda **holam** ya da **shuruk** ile seslendirilmiş bir **vav**, erili belirtir; **yado** (“eli”), **raglo** (“ayağı”) ve **yesovavenhu**, **yevonenehu**, **yitzerenhu** (“Onu kuşattı, onunla ilgilendi, onu korudu”) (Devarim 32:10) örneklerinde olduğu gibi.

Yod, önek olarak geldiğinde üçüncü tekil eril şahsı belirtir; **ya‘aseh** (“o yapacak”) örneğinde olduğu gibi. **Yod**, sonек olarak kullanıldığında ise **birinci tekil şahsı** ifade eder ve bu kullanımda **eril–dişil ayrımı yapmaz**. Bu duruma, **u-de‘i u-re‘i** (“bil ve gör”) (Yirmiyahu 2:19) gibi örnekler de dâhildir.

6. Ünlü Harfler (Devamı)

Şuna dikkat edilmelidir ki **alef**, bir kelimenin sonunda geldiğinde daima sessizdir. Bu durum diğer ünlü harfler — **heh**, **vav** ve **yod** — için geçerli değildir. Ayrıca **alef**, **heh**, **vav** ve **yod**’un yer değiştirdiğini [kelime anlamıyla “değişip dönüştüklerini”] ve kimi zaman bir kelimeye eklendiklerini ya da kelimeden düştüklerini söylemeye gerek yoktur. Nitekim **İshay** biçiminin, başka yerlerde **Yishay** olarak yazıldığını görürüz (Divrei HaYamim I 2:13–14); yine **he-amon** (alefli, “kalabalık”) biçiminin, **he-hamon** (hehli, “büyük kalabalık”) yerine kullanıldığını görürüz (Yirmiyahu 52:15; karşılaştır: Şemu’el II 18:29). Benzer biçimde, genellikle **heh** ile biten **Marah** kelimesinin **alef** ile yazıldığını “Beni Marah diye çağırın” (Rut 1:20) ifadesinde görürüz; ve normalde **alef** ile yazılan **tomeru** (“siz söyleyin”) kelimesinin, istisna olarak **alefsiz** yazıldığını “Ve Amasa’ya şöyle söyleyin” (Şemu’el II 19:14) ayetinde buluruz.

Bazen **alef**, bir kelimenin ortasında ya da sonunda gelir ve sessizdir; “kardeşinin boynuna sarıldı” ifadesindeki **tzavvar** (“boyun”) kelimesinde olduğu gibi (Bereşit 45:14). **Alef**’in kelime sonunda sessiz olduğu bir başka örnek **het** (“günah”) kelimesidir: “Ve bu senin için günah olur” (Devarim 15:9). Kimi zaman kelime sonundaki sessiz **alef** bir kök harftir; **bari** (“şişman”, bet–resh–alef kökünden) kelimesinde olduğu gibi. Kimi zaman ise **grafik olarak ektir ve fonksiyonel değildir**; **naki** (“masum”) (Yoel 4:19), **he-halekhu** (“gittiler”) (Yehoşua 10:14) ve **eifo** (“nerede”) (Shoftim 9:38) kelimelerinde olduğu gibi.

Bazen **alef**, **etzarekha** (“seni ben şekillendirdim”, yod–tsadi–resh kökünden) ifadesindeki **yod** gibi ya da **etzak** (“dökeceğim”, yod–tsadi–kof kökünden) örneğinde olduğu gibi, **dageş** ile telafi edilir. “Onların meskenleri dehşete düşürülecek” ifadesindeki **yashim** kelimesindeki **alef** (Yirmiyahu 49:20), bu duruma örnektir.

Ayrıca **dageşin heh**’in yerini aldığı durumları da görürüz. “Fırtınanın savurup götürdüğü saman gibi” ifadesindeki **genavattu** (“sürükleyip götürür”) (İyov 21:18) ve “Seni seven onu doğurdu” ifadesindeki **yeladattu** (“onu doğurdu”) (Rut 4:15) buna örnektir. Aynı durum, “ve sahibi onu hapsedmemişti” ifadesindeki **yishmnerennu** kelimesinde de görülür (Şemot 21:36); burada **dageş**, **yishmerenhu** biçimindeki **heh**’i telafi eder. Bu konuda daha fazla ayrıntıya girmeye gerek yoktur.

7. Tanrı’nın İsmi’ni Oluşturan Harfler

Daha önce belirtildiği üzere, bu harfler — **alef**, **heh**, **vav** ve **yod** — Tanrı’nın İsmi’ni oluşturan harflerin sayımına dâhil edilmek üzere seçilmiştir. **Bir** [**alef** ile temsil edilir], bütün sayıların sebebidir; ancak kendisi bir sayı değildir. **On** [**yod** ile temsil edilir], **bire** benzer; çünkü bütün birimleri içerir ve **yeni bir sayısal mertebenin başlangıcını**

teşkil eder. **Beş (heh)** ve **altı (vav)**, **yuvarlak sayılar** olarak kabul edilir; zira **beş**, tek sayıların; **altı** ise çift sayıların orta noktasını temsil eder.

8. Ünlü Harflerin Biçimi, Adları ve Önek–Sonek Olarak İşlevleri

Şuna dikkat edilmelidir ki bir cismin uzunluğu, iki nokta arasında çizilen bir çizgiden oluşur [yukarıdan aşağıya]. Buna “genişlik” eklendiğinde, bir başka çizgi elde edilir [bir yandan diğer yana]. Bu iki çizgi, **geometrik alanı** meydana getirir. Bir cisim altı yöne sahiptir; zira derinliği de vardır; dolayısıyla yukarı, aşağı, doğu, batı, ön ve arka yönleri bulunur. Aynı durum, ilk harf olan **alef** için de geçerlidir. Bir cisim “arazları” taşır. “Ben'im” (Şemot 20:2) ifadesi de — **alef** ile başlar — ardından gelen dokuz ifadeyi taşır. Bir cisim, **sonsuz sayıda parçaya bölünebilir olma potansiyeline sahip olduğu için**, **alef** ile temsil edilir.

Heh, biçimle ilişkilidir. “İşte” anlamına gelir (örneğin Bereşit 47:23). Belirli artikeli gösterir. **Heh**'in iki çizgisi, dik açı oluşturur [sağ bacak ile üst çizginin birleştiği yer]. Üçüncü bir çizgi yakındadır [üst çizgiye bağlı olmayan sol bacak]. Bu nedenle **heh**, kelime sonunda yer aldığıda dişilin işaretidir. **na'arah** (“kız”), **almanah** (“dul”) ve **averah** (“geçer”) [*ve-ruah averah*, “rüzgâr geçer”] (İyov 37:21) kelimeleriyle karşılaştır; hepsi dişildir ve **heh** ile biter.

Vav, kanca biçimindedir. “Sütunların kancaları” ifadesindeki **vavei** (“kancaları”) ile karşılaştır (Şemot 27:10). **Vav** kelimesi çift seslidir; çünkü dudakların birleşmesiyle üretilir. **Vav**, eril sonektir; zira **heh** dişilin işaretidir. **yishmerehu vi-ḥayyeahu** (“onu korusun ve yaşatsın”) (Tehillim 41:3) ve **yirdefehu** (“onu takip edecektir”) örnekleriyle karşılaştır; bunların hepsi **vav** ile biter. **Vav**, ayrıca **asu** (“yaptılar”) ve **tavvu** (“ip eğirdiler”) gibi **çoğul fiil biçimlerinde** de kullanılır; çünkü dudakların birleşmesiyle üretilir. Bu nedenle **vav**, bağlayıcı bir önek olarak da kullanılır; **Re'uvén ve-Şimon** (“Reuven ve Şimon”) örneğinde olduğu gibi. **Vav**'ın ünlüleri, diğer dudaksı harflerden herhangi birine önek olarak geldiğinde değişir.

9. Pekiştirici Heh ve Soru Heh'i

Şuna dikkat edilmelidir ki iki tür **heh** öneki vardır:
biri **belirli artikeli** gösteren **belirleyici heh**, diğeri ise **soru bildiren heh**'tir.
Bu iki **heh**'in her birinin kendine özgü **seslendirme biçimi** vardır
[kelime anlamıyla: vokalizasyonları farklıdır].

10. Yod

Yod, hem önek hem sonek olarak kullanılır. Bir kelimenin başına geldiğinde, **tekil ve çoğulda üçüncü şahıs erili** belirtir;
yikhtov (“o yazacak”) ve yikhtevu (“onlar yazacak”) örneklerinde olduğu gibi.

Yod, **üçüncü şahıs öneki** olarak kullanıldığında, dilbilgisel işlevi **birinci şahıs ifade eden alef'in karşıtıdır**.

Ancak **sonек** olarak kullanıldığında, alef'in işlevine benzer; zira bu durumda hem **birinci tekil eril** hem de **birinci tekil dişili** ifade eder.

yadi ("elim") ve ragli ("ayağım") kelimeleriyle karşılaştır.

Yod, **çoğulu belirttiğinde seslendirilir; tamlayan (construct) yapısında ise sessizdir**.

yedei nashim ("kadınların elleri") (Eikha 4:10) ifadesiyle karşılaştır.

11. On Sayısının (Yod) Anlamı

On, bütün toplamaların temelidir; zira ondan sonra gelen bütün toplamalar, ya onun bir parçasından ya da parçalarından oluşur; yahut onun iki katına çıkarılmasıyla, onunla çarpılmasıyla ya da bu ikisinin birleşimiyle meydana gelir.

Ayrıca şu da iyi bilinir ki **rüzgâr ile ateş aynı küreye, su ile toprak ise başka bir küreye** mensuptur. Bu iki kürenin, **sekiz başka küre tarafından çevrelendiğine** dair tartışmasız kanıt vardır. Bütün bunlar açıkça **on sayısına** ulaşır.

Bu nedenle sayısal değeri on olan **yod, içindeki her şeyi kuşatan çevreyi** temsil eder.

Yod kelimesi "toplanma" anlamına gelir. "Topluluk" anlamındaki **todah** ve "topluluklar" anlamındaki **todot** kelimeleriyle (yod–dalet–heh kökünden) aynı kökten gelir; "Ve öteki topluluk" (Nehemya 12:38) ve "iki büyük topluluk" (Nehemya 12:31) ifadelerinde olduğu gibi.

Eğer küreler **birinci küreden başlanarak** sayılırsa, **birinci küre kutsal küredir**. Buna karşılık, sayım **onun karşılığından — yani Ay küresinden — başlatılırsa, onuncu küre kutsal küre olur**. Bu nedenle **hem ilk doğan hem de ondalık olan kutsaldır** (Vayikra 27:33).

12. Ünlü Harflerin İlave Boyutları

Ancak başka bir bakış açısından, **birler alanındaki tam sayılar dokuzda sona erer** [on değil; kelime anlamıyla "dokuz tane birim vardır"]. Zira on, **onlar basamağının ilkidir**; bir ise sayı olarak kabul edilmez. Bu nedenle, **birler alanında yalnızca sekiz sayı kalır**. Bunlardan dördü — iki, üç, beş ve yedi — asal sayılardır.

Bir kök olan biri, **bir kareyi, bir temeli ve bir küpü**, çift sayıların ilki olan ikinin karesine eklediğimizde, bu işlem **sayısal yapıların ilk düzenini** ortaya koyar.

Eğer tek sayıların ilki olan üçün karesine bir eklersek, **on elde ederiz**. Böylece **Yah'ı temsil eden Tanrısal saygıdeğer İsim** ortaya çıkar. Eğer beşin karesine bir eklersek, **Tanrı'nın bütün İsmi'ni temsil eden toplamı** elde ederiz [YHVH]. Aynı durum, **yod ve heh harflerinin açılımlarının toplamında** da geçerlidir.

Eğer yedinin karesine bir eklersek, **elli elde ederiz**; bu da **kutsal Yovel yılına** (Vayikra 25:10–12) ve **Şavuot bayramının kutlandığı güne** işaret eder [Pesah’tan elli gün sonra; bkz. Vayikra 23:15–17].

Şimdi [beş sayısı ile ilgili] bir sırrı açığa vuracağım: **beş, kendisinden önce gelen bütün asal sayıları içerir** [yani $2 + 3 = 5$].

Tanrı’nın benzersiz İsmi [**Yah**], “sihirli kutu”nun üç sayısından **her biriyle** sayısal olarak denktir.

Eğer İsmi’nin yarısını — yani **Yah’ı**, ki bu **YHVH’nin ilk iki harfidir** — **Yah’ın sayısal değerine** eklersek, **120 elde ederiz**. Aynı durum, **dokuzdan önce gelen bütün çift sayıların karelerinin toplamına bir eklediğimizde** de geçerlidir.

Bu tür sayılar, dokuz ile çarpıldıklarında ve ortaya çıkan sayının **basamakları ardışık olarak toplandığında**, elde edilen sonucun **dijital kökü dokuz olur**.

Birler [yani birden dokuza kadar olan sayılar] **120’ye eklendiğinde 165 elde edilir**. Aynı durum, **Tanrı’nın İsmi’nin yarısının diğer yarısıyla çarpılması** hâlinde de geçerlidir; zira $YH = 15$, $VH = 11$ ve $15 \times 11 = 165$ eder.

Tanrı’nın İsmi’ni oluşturan **ilk harfin karesi** — yod on’u temsil eder — **İsmi’nin birinci ve ikinci harflerinin karelerinin toplamından çıkarıldığında** [yod–heh: $10 + 5 = 15$], **Tanrı’nın İsmi’nin ikinci harfinin küpü** elde edilir; zira **heh beşi temsil eder** ve $5^3 = 125$ tir.

Tanrı’nın İsmi’nin **ilk iki harfinin karelerinin toplamı** [yod–heh: $10 + 5 = 15$], **Tanrı’nın İsmi’nin ilk üç harfinin karelerinin toplamından çıkarıldığında** [yod–heh–vav: $10 + 5 + 6 = 21$], **Tanrı’nın İsmi’nin üçüncü harfinin küpü** elde edilir; zira **vav altıyı temsil eder**.

13. On Sayısı (Devamı)

[İlahi İsmi’nin harflerinden biri olan ve **yod** ile temsil edilen] **on** sayısının sırrını açıklamaya devam ediyorum:

Bir çemberin içine çizilmiş eşkenar bir üçgenin **kenarının karesinin**, kenarları çemberin **çapına eşit** olan bir eşkenar üçgenin **yüksekliğinin karesine** eşit olduğu bilinmektedir. Bir eşkenar üçgenin yüksekliğinin karesi, herhangi bir kenarının karesinin **dörtte üçüne** eşittir [Pisagor teoreminde ifade edildiği üzere].

Bir çemberin çapının **üçte biri hizasından** bir kiriş çizildiğinde, kirişin karesi ile [kesişme noktasından itibaren kalan] parçanın karesinin toplamı, çemberin **çapının karesine** eşittir. Başka ölçüler kullanıldığında sonuçlar değişir; yani kirişin karesi ile parçanın karesinin toplamı, çapın karesinden **ya büyük ya da küçük olur** [kirişin çember üzerinde daha yukarıdan veya daha aşağıdan çizilmesine bağlı olarak].

Eğer çemberin **çapı on birim** ise ve bir giriş çapın **üst üçte birinden**, ikinci bir giriş de **alt üçte birinden** çizilirse, oluşan üçgenin ya da paralelkenarın **alanı**, çemberin **çevresine** eşit olur.

Bu nedenle, **çapı on beş birim** olan bir çemberin içine çizilmiş eşkenar bir üçgenin **alanının karesi**, tam olarak **beş bin birim** eder.

Çapı on birim olan bir çemberin çevresinin karesi, yaklaşık olarak $987 + \frac{5}{9} + (\frac{8}{9}\text{'un dokuzda biri})$ eder; bunun karekökü ise **otuz bir derece, 25' 36" ve 5"** dır.

Tanrı'nın İsmi'ni oluşturan tüm harfler toplandığında **yetmiş iki** elde edilir. Bu nedenle Bilgeler, bunun — yani **yetmiş iki harfli İsmi** — Tanrı'nın **açıkça ifade edilen İsmi** olduğunu söylemişlerdir [İbranice: **Shem Ha-Meforash**].

Çapı **ondan küçük** olan bütün çemberlerdeki eşkenar üçgenlerin alanı, çemberin çevresiyle, **çapın ona olan oranına göre** ilişkilidir. Çap **ondan büyük** olduğunda ise bunun **tersi geçerlidir**.

Temenni:

İbn Ezra'nın **harf-sayı-biçim ilişkisi üzerinden Tanrısal İsim anlayışını** nasıl kurduğunu, dilbilgisel ayrıntılar ile matematiksel ve geometrik düşüncüyü tek bir epistemik çerçevede nasıl birleştirdiğini açık ve denetlenebilir biçimde ortaya koymak amacıyla bu küçük çeviriyi yazmaya giriştim. Bu konu, bilgelik arayana yol gösterebilir. Bu küçük çalışma zihinlere berraklık sağlasın ve kimse elinden düşürmek istemesin. G.D. Aralık 2025